

Muistakaa, hyvät YP:n lukijat, käydä myös kuuntelemassa YP:tä. Jo kolmannelle toimintavuodelle starttaava YP-radio nimittäin soi edelleen taajuudella www.thl.fi/yp. Uusimpana juttuna YP-radiossa on tutkimusprofessori **Pekka Hakkaraisen** haastattelu kannabiksen käytöstä, käyttäjistä ja näitä koskevista poliittisista mielipiteistä Suomessa. Toimittajana on Jari Kirsilä.

Joulukuussa toimittaja **Salla Valtari** haastatteli tutkija **Juha Kääriäistä**, jonka tutkimus "Suomalaisten rangaistusasetteet" ilmestyi YP:n numerosta 6/16.

Reilusti kotimaisen YP-median amerikkalaisesta sisarmediaasta Facebookista (joka tosin itse kieltää olevansa media) löytyy sieltäkin ihan mielenkiintoisia sisältöjä. YP-väestön näkökulmasta kiinnostava on esimerkiksi uudehko Eriarvoisuusvarasto-ryhmä. Se on osa **Juha Saaren** vetämää Kaksi Suomea -hanketta, jossa analysoidaan suomalaisen yhteiskunnan jakautumista 2010-luvulla. Ryhmän oman kuvauksen mukaan "Eriarvoisuusvarastoon kerätään eriarvoisuutta ja hyvinvointia koskevia linkkejä. Ryhmä on avoin ja siihen voi liittyä kaikki yhteiskunnallisesta eriarvoisuudesta kiinnostuneet. Tavoitteena on kerätä

kohtuullinen tietovaranto, joka on tavalla tai toisella Suomen tulevaisuuden kannalta relevantti."

"Kun kaikkialla läsnä oleva mediatodellisuus on muuttunut Jumalan kaltaiseksi olomuodoksi – kuitenkin ilman armoa – ei ole ihme, jos piinattu ihminen etsii lepoa jumalankieltämisestä.

Kaiken aikaa nopeutuva tiedonvälitys on saanut aikaan sen, että katastrofiuutisten ja kärsimyksen viive on minimissä. Vain parempaa maailmaa edistävien poliittisten ratkaisujen suhteen aikaviisari tuntuu jämähtäneen. Niin globaalisti kuin paikallisestikin. (...)

Perinteiselle uutismedialle etäisyyttä ottavat, mutta kovin vaateliaat kansalaiset soittavat hälytyskelloja.

Mitä pitäisi tehdä, kun kriisipesäkkeistä ja epäkohdista kertova journalismi ei kylväkään ihmisiin halua muuttaa maailmaa, vaan silkkaa ahdistusta ja lamaantumista? Myös epäluuloa, sillä luottamus journalismiin kuten muihinkin yhteiskunnan instituutioihin on mennyt sosiaalisen median viidakossa tärviölle.

Uutismedian kriisi on luonut kasvualaa Tanskasta lähtöisin olevalle konstruktiiviselle eli rakentavalle journalismille. Tanskan yleisradioyhtiön uutisjohtaja **Ulrik Haagerup** on kiertänyt mediataloissa ja seminaareissa lajin uuttena jalkauttajana, myös Suomen Ylessä. Haagerup kokee kriittisyyden ammattitaitiin sairastuneiden toimittajien kiristävän konflikteja todellisuuden ja sen esittämisen välillä.

Maailma ei ole niin kauhea paikka kuin kyynistyneet toi-

mittajat väittävät. Hyvää tapahtuu jopa enemmän kuin pahaa. Avatkaa se toinenkin silmä!"

(**Marketta Mattila** *Kanava-lehdessä* 1/2017)

"Onko kato käynyt arvotarhasa, kun taloudellisen hyödyn eetos on asettunut taloksi? Ei arvoista ole puutetta, päinvastoin. Ongelmana on keskenään ristiriitaisten arvojen runsaus ja niiden välineellistyminen. Aate ei sellaisenaan ole arvokas, vaan väline jonkin toisen tavoitteen saavuttamiseksi. Näin on tainnut käydä siinä suuressa reformissa, jossa terveydenhuollon palvelujärjestelmää rukataan uuteen asentoon. Puhetta riittää ja tekstiä syntyy, mutta missä ovat sanat terveys ja hyvinvointi, kärsimys ja kuolema, hoito ja hoiva? Kilpailu ja kestävyysvaje, valintapakko ja omavastuu, virtualismi, digitalismi ja robotismi ovat nyt sanoista suurimmat.

Antakaa anteeksi apeat ajatukseni. En väheksy urakan suuruutta, mutta kysyn, miksi pitää ottaa näin suuri riski ja myllertää koko maisema. Eikö palvelujen nykyiset puutteet olisi voinut korjata pienemmilläkin rukauksilla?

Jos kilvoittelu yhteisen hyvän puolesta muuttuu kilpailuksi vallasta ja omasta hyvästä, huonosti käy. Jos solidaarinen yhteisvastuu siirretään itse kuninkin omalle kontrolle, syntyy eriytymisen ilmiö – siis juuri se ilmiö, joka oli suursiivouksen lähtökohta."

(**Risto Pelkonen** *Lääkärilehdessä* 1–2/2017)

Jos tutkimuksen ja päätöksen-
teon yhteys on viime vuosina
mietityttänyt Suomessa, syy-
tä huolenkantoon on viimeis-
tään Trumpin myötä myös rap-
pakon takana. **Barbara Schaal**
pukee tämän huolen sanoiksi
Science-lehden pääkirjoituksessa
(3.2.2017):

“Of particular note with this
new administration are concerns
that President Trump may not
fully value science-based evi-
dence, and that information and po-
lity decisions will be made wit-
hout due consideration of scien-
tific evidence. (...) Science alone
cannot provide policy solutions
(...) but scientifically informed
perspectives must be taken into
account for decisions to be made
by the best available evidence.
(...) President Trump should
include credible scientists in the
administration – at all levels and
in all federal agencies – not indi-
viduals who reject proven science
on issues of critical public im-
portance such as vaccines or cli-
mate change. Science cannot
thrive when policy-makers – re-
gardless of political party affilia-
tion – use disagreements as an
opportunity to attack scientific
conclusions that counter a poli-
tical agenda.”

Sinnikkäänkin uutisrohmun on
välillä vaikea pysyä kärryillä siitä,
mitä **Donald Trump** on tehnyt
tai jättänyt tekemättä. Onneksi
on *Helsingin Sanomien* mainio
Lasten uutiset -sivu, jossa mo-
nimutkaisetkin asiat selitetään
lyhyesti ja selkeästi. Esimerkik-
si uutinen ”Trump muutti sään-
töjä” tiivistää oleellisen se-
raavasti:

”Viime viikon perjantaina Yh-
dysvaltain presidentti Donald
Trump teki isoja muutoksia pa-
kolaisten vastaanottamista kos-
keviin sääntöihin. (...)

Pakolainen on ihminen, joka
on paennut kotimaastaan, kos-
ka pelkää joutuvansa siellä vaike-
uksiin esimerkiksi uskontonsa,
syntyperänsä tai mielipiteiden-
sä vuoksi.

Monet ovat vihaisia Trumpille,
sillä he pitävät uusia asetuksia epä-
oikeudenmukaisina ja syrjivinä.”

(**Anna Järviluoma** HS:n Las-
ten uutiset -sivulla 3.2.2017)

”Big datan, ’suuraineistojen’
mahdollisuuksia miettiessä jal-
kapallo ei tule ensimmäisenä
mieleen. Kuitenkin jalkapallon
ja pörssikurssien analytiikka ovat
elämänalueita, joilla suuria aineis-
tomassoja hyödynnetään ny-
kyisin määrätietoisemmin ja kat-
tavimmin ja joissa analytiikka ja
aineistot kehittyvät nopeimmin.

Unohtakaa kauppaketjujen ke-
räämät ostotiedot, futisanalyti-
kot vasta osaavat big datan! (...)

Suuraineistojen mahdolli-
suuksista keskusteltaessa usein
kiinnitetään huomiota ’datan
louhintaan’, jossa eristetään suu-
resta aineistomassasta kiinnostavia,
yllättäviä tai uudella tavalla esiin
nousevia havaintoja tai yhteyksiä.

Perinteisessä määrällisessä tut-
kimuksessa menettelyä kutsu-
taan ’kalasteluksi’. Kalasteluun
turvautuva tutkija toimii yleisen
käsityksen mukaan, jolle epäet-
tisesti niin ainakin moitittavasti.

Nykypäivänä yksittäinen
huipputason jalkapallo-ot-
telu tuottaa huomattavan mää-
rän tietoa esimerkiksi pelaajien
ja pallon liikkeistä, kentän tilan
hallinnasta, pelitapahtumista ja

taukojen kestoista sekä joukku-
eiden tai joukkueen osatekijöi-
den (vaikkapa puolustuspelaaji-
en) toiminnasta. Syntyy tietoa
on rajaheittojen suunnasta, pal-
lonhallinnan kestosta, syöttöket-
juista ja syöttöjen tarkkuudesta.

Datan louhintaan olisi siis
runsasti mahdollisuuksia, mut-
ta jalkapalloanalytiikat lähesty-
vät aineistojaan perinteisemmin.
Lähtökohtana on poikkeukset-
ta jokin pelitapaa tai pelitulosta
koskeva hypoteesi eli oletamus,
joka asetetaan tosimaailman eli
empirian testiin.

’Mikään ei ole niin käytän-
nöllistä kuin hyvä teoria’, opetti
akateemikko **Erik Allardt** aikoi-
naan sosiologian peruskursilla.

Samaa ajattelua seuraten ana-
lytiikat testaavat, onko puo-
lustusvoittoinen peli tulokselli-
sempää kuin hyökkäyspainottei-
nen pelitapa, jossa pyritään te-
kemään mahdollisimman pal-
lon maaleja? Kannattaako kul-
mapotku antaa pitkänä vai ly-
hyenä? Onko tärkeämpää pitää
pallota hallussa vai hyökätä mah-
dollisimman nopeasti heti, kun
oma joukkue saa pallon? (...)

P.S. Puolustajat ovat joukku-
eelleen vähintään yhtä tärkei-
tä kuin maaleja sylkevät tähdet.
Lyhyen kulmapotkun strategia
on tuloksekkampi, sillä se tur-
vaa pallon- ja peliaseman hallin-
nan. Hallussapitostrategian teh-
okkuus riippuu vastustajasta.”

(**Sakari Karvonen** THL-blo-
gissa 31.1.2017)

Ajatusten Tonava ottaa vastaan
tuoreita ja nasevia otoksia ajan
ilmiöistä osoitteeseen yhteiskun-
tapolitiikka@thl.fi.